

Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning?

Thomas Th. Kieselbach, Umeå universitet

Översikt

Innehåll av denna presentation

1. Introduktion i form av ett hypotetiskt abstrakt
2. FAIR-principerna
3. Vilka uppgifter har en Data Access Unit?
4. Vilka förmågor behövs det för hantering av forskningsdata?
5. Hur nöjda är forskare med datahantering under ett projekt?
6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning?
7. Tacksägelse

1. Introduktion i form av ett hypotetiskt abstrakt

DAU-komplex och forskare bildar ett aktivt superkomplex som kan omvandla forskningsdata till FAIR-data

Preprint i Arkiv för virtuella tankar, 1:12, 01-10, 2021,
<https://doi.non.org/20211216>

1. Hypotetiskt abstrakt: mål för studien

Viktiga politiska policydokument innehåller kravet att forskningsdata som tas fram med offentligt finansiering ska vara begripliga och återanvändbara. Denna studie har som mål att kartlägga processer för att omvandla forskningsdata till återanvändbara FAIR-data. Villkor och mekanismer som gynnar denna omvandling ska kartläggas.

1. Hypotetiskt abstrakt: resultat

Forskare₍₀₎ + DAU-komplex₍₀₎ + data -> FAIR-data + forskare₍₁₎ + DAU-komplex₍₁₎

Enskilda forskare visar i många fall en hög tröskel för att omvandla forskningsdata till återanvändbara FAIR-data. Denna situation förändras avsevärt om forskare kommer i kontakt med DAU-komplex. DAU-komplex tillhör familjen av multikompetenskomplex och består vanligen av personer med expertkunskaper inom biblioteks- och arkivvetenskap, juridik, IT och särskilda områden med innovativ potential. Om DAU-komplex växelverkar med forskare får dem tillsammans en signifikant högre förmåga att omvandla forskningsdata till återanvändbara FAIR-data. Kontrollstudier med enbart forskare eller DAU-komplex visar att den genomsnittliga aktiviteten för att producera FAIR-data i dessa fall är signifikant lägre.

1. Hypotetiskt abstrakt: innovation

DAU-komplex och forskare kan interagera med varandra för att omvandla forskningsdata till FAIR-data med förbättrad kvalitet och återanvändbarhet i framtida forskningsprojekt.

1. Hypotetiskt abstrakt: slutsats

DAU-komplex och forskare kan kombinera sina kompetenser på ett synergistiskt sätt för att omvandla forskningsdata till FAIR-data. Denna form av samarbete gör det möjligt att förbättra kvalitet på forskningsdata och att öka deras potential för användas i nya studier. De underliggande mekanismer är för tillfället till största del okända och behöver undersökas i framtida forskningsprojekt.

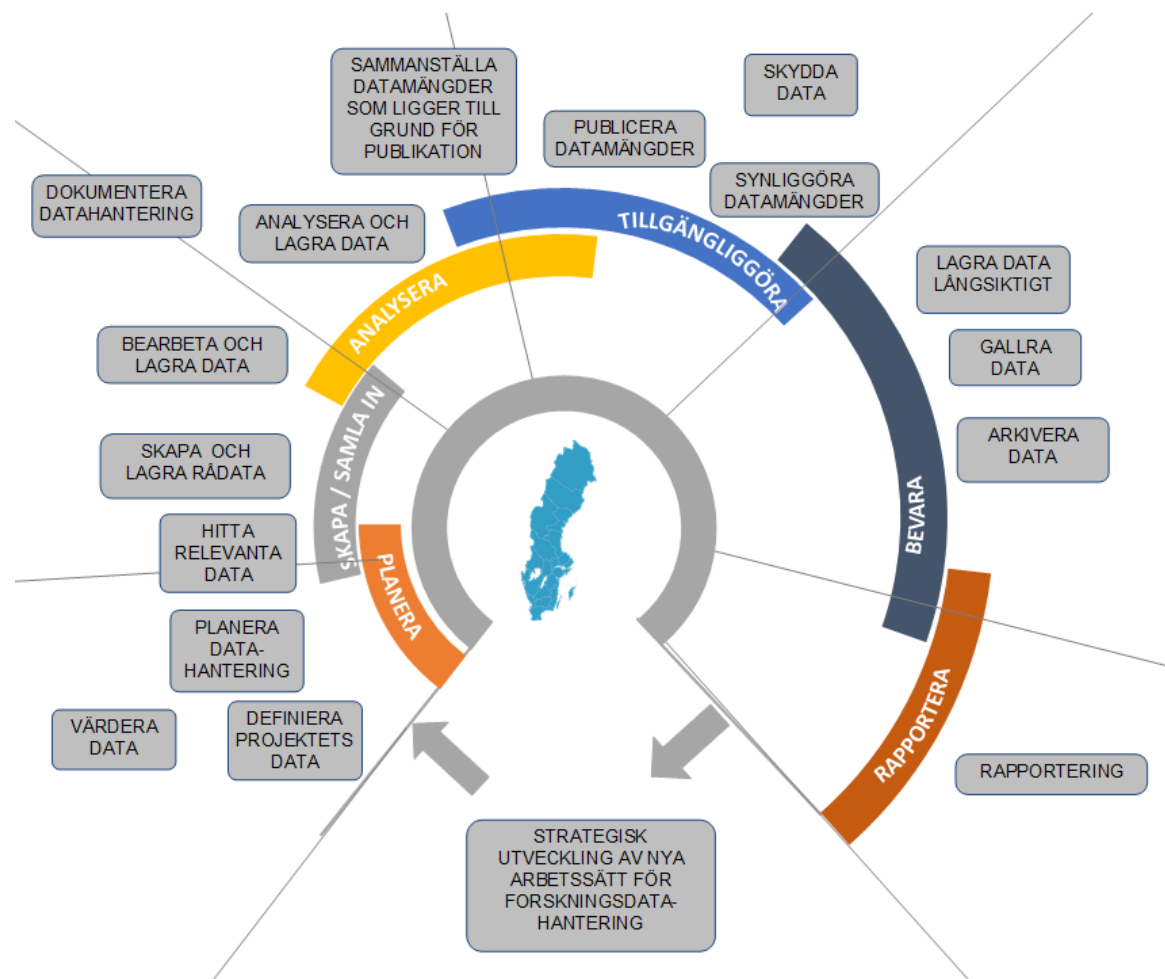
2. FAIR-data

Vad betyder F?	Vad betyder A	Vad betyder I?	Vad betyder R?
Findable	Accessible	Interoperable	Reuseable
Sökbar	Tillgänglig	Interoperativ	Återanvändbar

3. Vilka uppgifter har en Data Access Unit?

Aktivitet under forskningsprojekt	Relevant i början	Relevant under projektet	Relevant i slutet
1. Utbildning i datahantering och tillgänglighet	Ja	Ja	Nej
2. Datahanteringsplaner	Ja	Ja	Ja
3. Lagra forskningsdata på en säker yta	Ja	Ja	Ja
4. Publicering av metadata i en datakatalog	Nej	Ja	Ja
5. Datamängder av intresse	Nej	Nej	Ja

4. Vilka förmågor behövs det för hantering av forskningsdata vid lärosäten i Sverige?

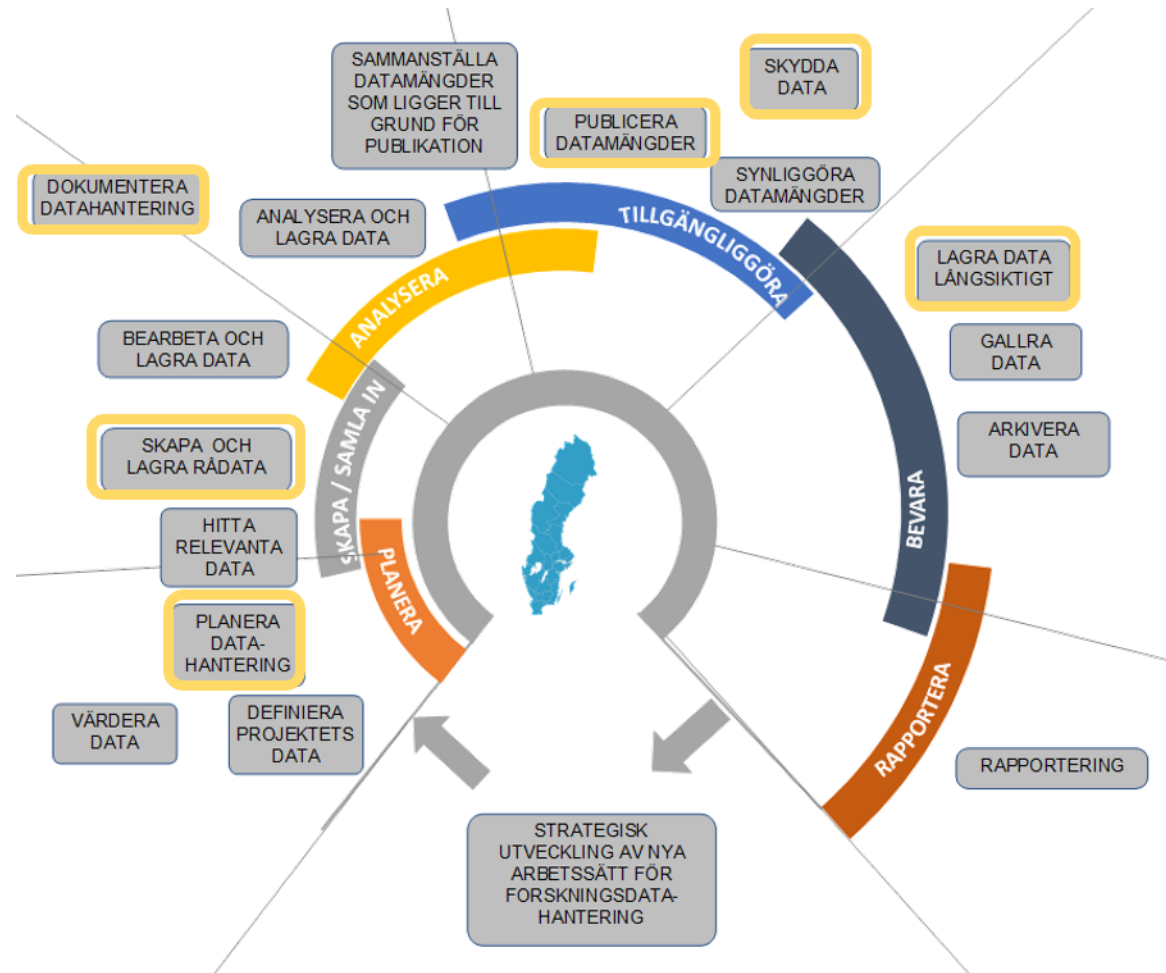
Källa: Monica Lassi, Emma-Lisa Hansson

4. Förmågekartan innehåller viktiga delar av uppgifterna vid en Data Access Unit

DAU-aktivitet	Planera datahantering	Skapa och lagra data	Skydda data	Dokumentera datahantering	Publicera	Lagra data långsiktigt
1. Utbildning	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej
2. DHP	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
3. Lagring	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
4. Publicering	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja
5. Datamängder av intresse	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja

Inte alla områden på förmågekartan finns med i förslaget till DAU-aktiviteterna.

4. Var överlappar förmågekartan och de uppgifter som en Data Access Unit har?

5. Nöjdhetskarta

Denna bild är arbetsmaterial i ett pågående projekt och kan därför för tillfället inte tillgängliggöras.

5. Nöjdhetskarta utan kommentarer

5. Försök till en sammanfattning

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Helhetsbild.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Helhetsbild	Enheter som samarbetar i en Data Access Unit behöver hitta ett gemensamt språk och formulera gemensamma mål.

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Utbildning.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Utbildning i datahantering och tillgänglighet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proaktiv utbildning i datahantering och FAIR-data även om forskare inte efterfrågar den än. 2. Kontakta forskare med viktig information. 3. Forskningsdatawebb.

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Datahanteringsplaner.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Datahanteringsplaner	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="805 551 2198 686">1. Begripliga frågebaserade mallar för DMPonline och liknande verktyg. <li data-bbox="805 708 1358 765">2. Skrivworkshoppar.

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Lagring av forskningsdata.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Lagra forskningsdata på en säker yta	Denna fråga verkar vara för stor för en Data Access Unit, därför att det verkar vara svårt att lösa de juridiska problem som hänger ihop med den. Tjänster för lagring av forskningsdata behöver erbjuda möjligheter för forskare att samarbeta och med tanke på pandemin även att kunna arbeta på distans.

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Publicering av metadata.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Publicering av metadata i en datakatalog	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="764 549 2178 678">1. Proaktiv utbildning, så att forskare har de kunskaper som de behöver för det. <li data-bbox="764 699 1821 756">2. Som ett komplement stöd med DORIS.

6. Vad kan en Data Access Unit göra för framtida forskning? Datamängder av intresse.

Kategori	Möjliga aktiviteter
Datamängder av intresse	Att hjälpa forskare med ansökningar för projekt för att bevara viktiga data för framtiden.

7. Tacksägelse

Kartan över förmågor för hantering av forskningsdata och nöjdhetskartan skapades av:

Monica Lassi (SNIC)

Emma-Lisa Hansson (Lund universitet)

Mattias Persson (Örebro universitet)